

„ A jobb részt választotta” (Lk.10:38-42)

Amikor először olvastátok ezt a történetet, kinek adtatok igazat? Ösztönösen, a szívetek mélyéből? Mártának ugye? Így voltam én is, nem értettem ezt a történetet. A történet nem csak Mártáról szól, erről a kedves, istenfélő asszonyról, aki számunkra sok tekintetben pozitív példa, hanem mindannyiunkról. A történet azokról a meggyőződésekről szól, amelyek ott rejlenek mindannyiunk gondolkodásmódjában, és amit Isten meg akar változtatni. Nyilván változtatja is, én csak egy apró segítség szeretnék lenni.

Jézus faluról, falura halad, tanít, beszél emberekkel, farizeusokkal, egyszerű emberekkel, néha nagy tömeget tanít, néha csak a tanítványokat, gyógyít, nem sokkal azelőtt 5 ezer embert megvendéglét. Mielőtt betért volna ebbe a faluba, Betániába, volt egy komoly vitája a farizeusokkal, hogy ki a felebarátom, és elmondta az irgalmas samaritánus történetét. Márta és Mária nem először látták Jézust. Tudták, hogy kicsoda, ezért is hívták be a házukba. Tudtak az érkezéséről és nagyon várták. Márta és Mária két egyedülálló nő volt. Testvérek voltak, volt még egy testvérük, Lázár, valószínű, hogy ő nem ebben a házban élt. Nagy dolog volt tehát, hogy Jézus bement hozzájuk, ez nem volt szokás. Márta talán felbuzdult az irgalmas samaritánus történetén, amikor arról volt szó, hogy tevélegesen kell segíteni másokon. Az a benyomásom, hogy Mártának nem kellett ezt kétszer mondani, nagyon tevékeny valaki volt. Ismeritek az ilyen embereket, akiknek nem az okozza a gondot, ha tenni kell valamit, hanem az okozza a gondot, ha nincs mit tenni, egy helyben kell ülni. Ennél jobban csak egy dolog zavarja őket, ha látnak valakit nyugodtan egy helyben ülni, semmit se csinálni, és az illető jól érzi magát. Az a tapasztalatom, hogy az ilyen emberek hajlamosak ilyenkor idegesek lenni, és azt az illetőt, aki nyugton van, és jól érzi magát ebben az állapotban, megpróbálják felidegesíteni, attól ők valahogy megnyugszanak. Egyébként nagyon hasznosak az ilyen emberek, sokaknak tudnak segíteni.

Most betért hozzájuk ez a csodálatos személy, akit nagyon-nagyon vártak, ez volt életük legnagyobb eseménye. Mind a két ember a maga módján reagált erre. Márta úgy érezte, hogy a rendkívüli esemény megünneplésére élete legjobb ételét kell elkészíteni. A létező legjobb receptet a nagymama receptkönyvéből. Egyes emberek úgy gondolják, hogy az a legjobb vendéglátás, ha a legbonyolultabb ételt készítjük el, amihez a legtöbb hozzávaló kell, amit a legrafináltabb módon kell elkészíteni, ahol milligrammokon múlik, hogy a helyes ízt fogja az illető érezni. És elkezdte készíteni ezt a nagyon-nagyon munkaigényes receptet, egészen odáig, hogy teljesen lefoglalta a tevékenység, már se nem látott, se nem hallott. Eközben Mária leült „Jézus lábához”.és hallgatta. Nagyon érdekes ez a megfogalmazás, ezt a szakkifejezést használták a mester és tanítvány viszonyára. Pál apostol is így mondta, hogy a legjobb nevelésben részesült a „Gamáliele lábainál”. Ez azért nagy dolog, mert először lett egy zsidó rabbi tanítványa egy nő. A nőknek, asszonyoknak nem adatott meg a tanítvánság, hogy Isten dolgaira tanítanak őket, ez nem volt számukra elérhető. A férfi a saját házában taníthatta a családját és közte a feleségét, de a rabbiknak nem voltak női tanítványai, Jézus volt az első. Mária ott ült „a lábánál”, elfogadta ezt az óriási megtiszteltetést.

Még egy dologra szeretném felhívni a figyelmet. Jézus nincs néven nevezve ebben a történetben, mind a kétszer úgy van említve, hogy „az Úr”. Az Ószövetségben ez a kifejezés csak Istent illette meg. Mivel a zsidók nem akarták kimondani a Jahve nevet, ezzel helyettesítették. Amikor Lukács használja ezt a kifejezést, Jézus istenfiúi tekintélyére utal. Mária leült az Úr lábához, hallgatta őt, Jézus pedig nagy örömmel tanította, és kialakult közöttük egy nagyon bensőséges mester-tanítványi kapcsolat. Ekkor Márta odamegy az Úrhoz és kioktatja: nem törődsz velem, nem törődsz azzal, hogy a testvérem magamra hagyott a szolgálatban? Mondd hát neki, hogy segítsen. Ez megint a tevékeny emberek egyik jellemzője, úgy gondolják, hogy az embereket nógatni kell, és szívesen vállalják is. Márta egy pillanatra elfelejtette, hogy ki ül a házában. Annyira azzal volt elfoglalva, amit ő akar tenni, amit ő tart fontosnak, hogy odafordult Jézushoz és a lehető legarrogánsabb módon utasította rajta keresztül rendre a hűgát. Márta persze nem így érezte, úgy gondolta, hogy a dolgok nagyon rosszul zajlanak, neki cselekednie kell, és cselekedett is. Ráparancsolt Jézusra, hogy ő meg parancsoljon rá a hűgára. Rendet kell teremtenie ebben a szörnyűséges helyzetben, a tevékenységét nem becsülik meg elége. Márta szerintem azt várta, hogy Jézus szabadkozni kezd: bocsánat, elmerültünk itt a beszélgetésben, de természetesen látom, hogy mennyi minden fontos dologgal foglalkozol, Mária légy szíves segítsél már neki. Amit Jézus mondott az sokkoló volt, még ha nem is volt durva, igyekezett finoman fogalmazni. Márta, Márta sok mindennel foglalkozol, sok minden zaklat föl (most pl. ez a nagy főzés), de igazából kevés dolog van, ami fontos, valójában csak egy. És Mária azt az egy dolgot választotta. Márta úgy érezhette magát, mint akit leöntöttek egy vödör hideg vízzel. Ahelyett, amit várt tőle, Máriának adott igazat.

Szeretnék valamit nagyon komolyan hangsúlyozni. Ez az Ige, ez a prédikáció és általában a Biblia nem a szorgalmas emberek ellen szól. A Példabeszédek kb. 10 %-a például arról szól, hogy aki szorgalmas és becsületesen dolgozik, annak jó dolga lesz, aki lusta, halogató, annak meg rossz dolga lesz. Fontos üzenet a Szentírásban, hogy a semmittevés, a lustaság, az önmagunknak való élet nem Isten akarata. Tehát szeretném leszögezni, nem arról van szó, hogy Isten ne becsülné a szorgalmas embereket. Meg vagyok győződve, hogy Mária is szorgalmas, tevékeny nő volt, akinek nem okozott gondot a kemény munka. Itt most a Jézushoz való viszonyról van szó, ahogy az Ő személye hat ránk, és amilyen módon a Jézushoz való viszonyunkat megéltük. A keresztény élet kétféle megélési módjáról van szó, megélhetjük Márta és Mária módon is.

Márta alapállása, hogy az élet lényege az, amit teszünk. Ez a „**tenni keresztényiség**”, mit cselekszünk, mennyit kell cselekedni, ez van a figyelmünk középpontjában. Természetesen nem csak egyszerűen tenni kell a dolgokat, hanem jól kell tenni. Fontossá válnak a **szabályok** és a **dolgok megszokott rendje**. Kialakul az **elvárások**

rendszere, ami az embereket egymáshoz köti. Elvárjuk a másiktól, hogy megfelelően éljen, megfelelően tegyen dolgokat. A következő jellegzetesség, hogy **a tevékenység alapja a kötelesség-érzés**. Isten ezt várja tőlem, a gyülekezet ezt várja tőlem, a család és én is ezt várom el magamtól, ez a kötelességem, tehát meg kell tenni. Isten ennél nem kevesebbet, hanem többet akar. Fontos, hogy kialakuljon a kötelességérzet mindenkiben, aki Isten követni akarja, de önmagában a helyes keresztyén élethez kevés. A kötelességérzet hiánya, az még kevesebb. Sokszor ha már úgy éreztem, hogy fáradt vagyok, de mégis valamit meg kell tennem, mert kötelességem, ilyenkor azért tettem csak meg, hogy ne legyen büntudatom. **A büntudat a legerősebb készítés**, ami arra is ráveszi az embert, amihez nem lenne kedve. A kötelességérzetből végzett munka nem a helyes erőforrásból merít. A „Márta keresztyénység” lehet nagyon jó szándékú, jó indulatú, jó célok irányába haladni akaró keresztyén élet, de **emberi erőforrások** alapján. Éppen azért jut el a konfrontációra Jézussal, mert Jézus ennél többet akar adni. Nem kevesebbet, többet.

Aki a tevékenységet tartja az élet lényegének folyton **összehasonlítja magát másokkal**. Tudjuk mindannyian, hogy nem vagyunk tökéletesek, de próbálunk méríteni valami önbecsülés félt az élethez, cselekedni próbálunk, de nem tudjuk, hogy elég jól tesszük-e. Ezért megnézzük, hogy csinálják a „jó keresztyének”, és megpróbáljuk őket utánozni. Helyes, ha utánozzuk a mentalitásukat, az Istenhez való viszonyukat, de amikor azt gondoljuk, hogy „nagy keresztyének” követése fog minket előre vinni, akkor általában az életük külső dolgait próbáljuk követni. Amikor imádkozott a betegekért és meggyógyultak, a jobb lába volt elől. Én eddig mindig úgy imádkoztam, hogy a bal lábam volt elől. Ha megcserélem a lábam, lehet, hogy meg fognak gyógyulni a betegek. Évente megjelennek könyvek, amik valami grandiózus dolgot mondanak, ha ezt így teszed, akkor a keresztyén életed forradalmasodni fog, Az emberek végigcsinálnak sok mindent, de nem forradalmasodik az életünk, mert az életünket maga Jézus Krisztus tudja csak forradalmasítani. Az összehasonlítás másik oldalról gyakran önelégültséget és ítélkezést is eredményez.

Aki a cselekvésben találja meg az élete értelmét, az **az elismerő visszajelzésből táplálkozik**, anélkül kiszárad belülről. Mindegyikünknek jól esik ez a fajta visszajelzés, és mindannyiunknak fájdalmas, ha valaki azt mondja: figyelj, ez nem jól tetted. Pláne ha igazságtalan, ha vádaskodó. Szükségünk van általában visszajelzésre. Van, amire én nem látok rá, de más rálát. Kell, hogy emberek elmondják a véleményüket, a helyeslőt és a nem helyeslőt egyaránt. Sőt, a Biblia fontosnak tartja, hogy bátorítsuk, erősítsük egymást. De az életünk nem táplálkozhat abból, hogy dicsérjenek meg, mert akkor kedvem lesz ezt tenni. Ha nem dicsérnek meg, akkor nincs olyan nagy kedvem. Ez a készítés nagyon erős tud lenni, én próbálok harcolni ez ellen, de voltak időszakok, amikor bármennyire próbáltam is elkerülni, nagyon komolyan és nagyon mélyen hatott rám, hogy mennyire ismerik el, vagy mennyire nem, amit tettem.

A cselekedet központú keresztyénység **végeredménye a teljesítés**, hogy megtettem-e a kötelességem. Lemérem, és ha úgy érzem, eleget teljesítettem, könnyen **büszke lehetek**, megveregetem a saját vállamat. Megy ez neked Ernő, ha egy kicsit összeszeded magad. Ha pedig úgy érzem, hogy a mércét sehogy sem tudom elérni, amit magam elé raktam, akkor **belefáradhatok** abba, amit csinállok.

Mária alapállása a „**lenni** keresztyénység”. Ennél a keresztyéniségnél a szabályok nem teljesen lényegtelenek, figyelembe vesszük, de amire építünk, az a **kapcsolat Istennel**, Mária ott ült Jézus lábánál és hallgatta Őt. Ez a személyes kapcsolat adott neki olyan alapvető iránymutatást, amit egyébként szabályok, elvárások, szoktak adni. Sokkal lazább, sokkal élőbb iránymutatás az, amit az Istennel való kapcsolat ad, mint az életünk kizárólag a megszokásokra, vagy elvárásokra épülne, amelyek soha sem tudják az élet igazi teljességét rugalmasan követni. Gyakran merevek és néha pont szembekerülnek Isten akaratával. És honnan tudjuk meg Isten akaratát? A legjobb, ha Tőle kérdezzük meg. Megtehetjük. Ez a csodálatos dolog a keresztyéniségben, hogy nem arról van szó, hogy bizonyos vallásos dolgokat teljesítünk, hanem Máriaként leülhetünk Isten lábához és hallgathatjuk Őt.

A másik lényeges különbség a Mária féle hozzáállásban, hogy cselekedni cselekszik ez a fajta ember is, csak **a tevékenység alapja az Isten iránti odaadó szeretet**, nem a kötelességérzés. Sokkal jobb szeretetből tenni valamit, mint kötelességérzetből. A szeretet is egyfajta kötelességérzetet jelent, megteszem, mert tudom, hogy meg kell tennem, tudom, hogy ez a helyes, de ez az egész bensőmet átjárja. Kedvem is van csinálni. És mivel a közösségből adódóan folyamatosan árad rám Isten szeretete, ami leginkább belülről meg tud mozgatni, **a legfőbb készítés a hála**, nem a büntudat. Nagyon nagy félreértése a keresztyén életnek, hogy az a jó keresztyén, aki állandóan büntudatban van. Ezt se teszem jól, azt se. Annyi ilyen imádkozást lehet hallani: „Uram én olyan nyomorult vagyok, nincsen bennem semmi jó”. Önmagunk degradálása és depresszió árad az ilyen fajta imádságból, és sokak számára ez vált az istenfélelemnek és az Istennek tetsző életnek a jelképévé. Én is éltem ebben. Nem jó, ha önelégültségben élünk, de ezt nem úgy kell elérni, hogy mindenféle féregnek tartjuk magunkat, vagy állandó büntudattal küszködünk, azt se tudjuk, hogy miért. Egy filmben hallottam hogy egy mély depresszióban lévő embertől megkérdezték, hisz-e Istenben. „Nem hiszek, de van is miatta büntudatom!”. Isten azért adott büntudatot, hogy ha rosszul teszünk valamit, odamehessünk a kereszthez, bánjuk meg, fogadjuk el a bűnbocsánatot és menjünk tovább.

A Mária féle keresztyénység **isteni erőforrásból** merít. Nekünk meg kell tanulni így élni. Az a kulcskérdés, hogy a keresztyéniségünket milyen erőforrásból éljük. Az emberi vagy isteni erőforrás nem azon múlik, hogy mit teszünk, hanem azon múlik, hogy milyen viszonyban vagyunk Istennel, és mi készítet minket arra, amit éppen csinálunk. Jézusnak ezért fontosabb a készítés, ami a szívedben van, mint az, hogy mit teszel. Jó készítésből tévedni sokkal jobb, mint ha jól tudunk valamit, de rossz készítésből cselekszünk. Ha valaki Isten iránti hálából, szeretetből

cselekszik, akkor nem érzi szükségét, hogy összehasonlítsa magát másokkal. Nekem ez a feladatom, ezt bízta rám Isten, ez van a szívemben, ez érdekel elsősorban. Tudom, hogy kegyelem, ha jól meg tudom csinálni. Isten erőforrása nem rajtam múlik. Nekem ez a speciális feladatom, X-nek és Y-nak is megvan a speciális feladata. **Arra törekszem, hogy elfogadjak másokat.** Se többnek, se kevesebbnek nem akarom magamat tekinteni másoknál, se másokat magamnál.

Ha **Isten szeretetének átéléséből táplálkozom**, más jelentőséget kap a visszajelzés. Fontos lesz, és továbbra is fájni fog, ha valaki hálátlan, vagy nem értékeli, amit én teszek, de nem ebből táplálkozom, ezért **nem is fáradok bele** abba, amit csinálok. A **végeredmény a valódi szolgálat.** Ez a szeretetünk megélése mások iránt. Az igazi szolgálat Istenből táplálkozik, tehát **erőteljes és hiteles.** Árad belőle valami sokkal több, mint a konkrét tevékenység. Kiárad Krisztus ismeretének jó illata.

Nem kötöm hozzá az önbecsülésem, hogy valami sikerül-e, hogy nagy eredménye van, vagy kicsi. Egyedül az a fontos, hogy visszatérjek Jézus Krisztus lábához úgy, mint Mária. A lényeg a táplálkozás helye, ahonnan az igazi szolgálat származik, az idő, amit Krisztus lábánál töltünk. Ilyenkor nem számítanak a gondok, feladatok, tevékenységek, csak az, hogy fontos számomra Isten és én is fontos vagyok Őneki. Akik próbálják Amerikában az embereket rábírn arra, hogy sok-sok tevékenység között találják meg az Istennel való közösség idejét, elkezdtek használni egy kifejezést: „Tékozzunk el időt Jézusra”. Az amerikai felfogás szerint életünket állandóan hasznos tevékenységgel kell megtölteni, és ez lesz egyre uralkodóbb nálunk is. Nagyon sokszor még a keresztények számára is pazarlásnak tűnik időt tölteni Jézussal. Senkit sem kárhoztatok, hogyha sokat dolgozik. Tudom milyen anyagi terhekkel küzdenek családok, de azt szeretném kérni mindenkitől, hogy bármilyen sok dolog tűnik hasznosnak és fontosnak, azért mindig pazaroljunk időt Jézusra. Ez persze belső ellentmondást tartalmazó kifejezés, hiszen nem pazarlás az idő, amit Jézussal töltünk, pontosan a legkevésbé az.

Meg kellett ezt tanulnom, mert a Grace Ministriesnél egyre több volt szolgálat, egyre több a gond, egyre kevesebb segítséget kaptam. Mentem Jézushoz és beszéltem vele mindenféléről, de egyszer azon kaptam magam, hogy Jézus így szól: *„Ne erről beszélj. Ezek majd megoldódnak, az én kezemben vannak, bízd nyugodtan rám. Nekem nem a szüntelen való tevékenykedésed az igazán fontos, hanem te magad. Én azt kérem, add oda a szívedet”.* Tudjátok mi lett az eredménye? Egészen különleges megnyugvás töltött el. Békesség, amely egyszerűen csak Jézus jelenlétéből eredt. Nem oldódott meg semmi, továbbra se volt fogalmam arról, hogy miként fognak a dolgok megváltozni, csak eltöltött valami irracionális megnyugvás. Én korábban úgy gondoltam, majd akkor van jogom a megnyugváshoz, ha megoldottam a problémákat. Amíg nem oldom meg, addig ne legyen nyugodt, hanem csak aggodalmaskodjak és terhelődjek.

Azt mondja itt Jézus: Márta, Márta sok mindenért aggódsz, de nem ez a fontos. A tanítványainak azt mondta: ha meg vagytok fáradva, és túl vagytok terhelve, akkor gyertek énhozzám, és én nyugalmat adok nektek. Jussunk el egy olyan állapotba, hogy ne akarjuk egyfolytában kioktatni Jézust arról, mit kellene tennie. Újra és újra visszahúzó Jézus ebbe a „máriai” viszonyba, hogy nála találjak békességet, megnyugvást, és ha elindulok és cselekszem, ez a békesség jöjjön velem a cselekvésemben is. Ha elvesztem, akkor sürgősen vissza Jézus lábához, mert minden más ebből táplálkozik. Nehéz, sokszor pont a keresztyén nyüzsgés tart vissza, itt egy konferencia, ott egy konferencia, egy dicsőítő este, egy dicsőítő hétvége, egy könyv, amit feltétlen el kell olvasnom. Nagyon sokszor ezek tartanak vissza attól, hogy megértsük, amit Jézus személyesen akar mondani nekünk, amit nem tud senki más megpróbáltatni, megprédikálni. Bátorítani szeretnék, hogy telepedj le Jézus lábához. Hadd mondjon neked csodálatos, személyes, erővel teli dolgokat, hogy aztán ezzel a kisugárással induljon el az, amit Nélküle nem fogsz tudni soha létrehozni. Isten ott lakik benned, és ha rátalálsz az öntudatlan létezés nyugalma, erejére és szépségére, akkor olyan fajta életet kezdesz el élni, aminek nincs világi párhuzama. Olyan, mint ha egy levegő után kapkodó halat visszadobnak a vízbe. A hal tudja, hogy mit kell tennie, mert visszakerült az igazi közegébe. Mi is visszakerülünk az igazi közegünkbe, az Istennel való elrejtett, bensőséges kapcsolat állapotába, onnantól fogva úgy élünk, ahogy Szent Ágoston mondta: „szeress és tégy, amit akarsz”. Térj vissza ebbe a „Mária-állapotba”, töltsön be Isten szeretete! Ebben a helyzetben más nézőpontot kapsz. Nem békaperspektívából fogod nézni az életet, nem hazugságok fogják eltakarni a szemedet, a dolgok helyre kerülnek. Csodálkozni fogsz, úgy látod az embereket, Istent és magadat is, ahogy kell. Mert az Ő közelségében kitisztul a látásunk, a hallásunk, minden érzékszervünk. Végre Isten lehet az számomra, Aki igazán, és én is lehetek az, akivé Isten tett Krisztusban.

Kerekes Ernő

Lásd még: “Tennilenni.doc”